

Stane se Bílá kniha o obraně obětí krize?

Nelze si představit horší načasování. Těsně před dokončením a představením strategického dokumentu nabízí ministr obrany demisi. Už teď je jisté, že v konkurenci současných koaličních drammat bude zázrak, když Bílou knihu vůbec někdo zaregistruje.

Dokument si to přitom zaslouží vrcholnou měrou. Jasně se v něm totiž říká, že jakékoli další ukrajování z obranného rozpočtu způsobí skutečný rozvrat ozbrojených sil. Armádě hrozí kolaps, pokud se vláda okamžitě nerozhodne, které typy vojska zruší či nechá dožít, a do kterých bude naopak nezbytné investovat, aby plnily roli moderní armády. Nebude to přitom lehké rozhodování: půjde o klíčovou schopnost ochrany vzdušného prostoru, zachování dělostřelectva, tanků či bitevních vrtulníků, o redukci leteckých základen.

Varující je i stárnutí profesionálního sboru. Aktuálně hrozí početné odchody do civilu a je zřejmé, že ani při dalším náboru se nepodaří dosáhnout plánovaného počtu vojáků, který by měl činit více než 26 tisíc. Těmito otázkami se musí politici zabývat co nejdřív, při současném vývoji může jít brzy o bezpečnost země.

Aby toho nebylo málo, Bílá kniha o obraně vyčíslila skrytý dluh ve výši několika desítek miliard korun způsobený nepromyšlenými investicemi z minulosti a zanedbáním údržby a obnovy budov, výzbroje a výstroje. K němu se navíc v příštích deseti letech přidají dva momenty, kdy bude třeba bez ohledu na současné škrty a rušení opět mohutně investovat do obnovy nejdůležitějších druhů vojska a těch zbraňových systémů, které prostě zrušit nemůžeme – jde o bojová vozidla pěchoty, radiolokátory a řešení otázky nadzvukových stíhaček.

Analýza stavu ozbrojených sil je hotová a je cenná i tím, že na ní přes půl roku pracovalo víc než sto lidí. Proto by bylo třeba na základě zcela jasných a srozumitelných doporučení dospět k širokému politickému konsensu a co nejrychleji přestoupit od slov k činům. Je ale otázka, jestli si na to politici zmítaní napříč koalicí svými skandály vůbec najdou čas.

Libor Stejskal

Autor je bezpečnostní analytik a člen odborné komise pro Bílou knihu o obraně